

Muuseumis on eksponeeritud Aleksander Puškini surimask.

ning hoolitseda kogu protsessi sujumise eest. Samuti tuli püsida eelarves ja jõuda kõigevalmis piiratud aja jooksul. Varakamber valmis koos ehituse ja projekterimisega kõigest poole aastaga.

“Arutasime asju päästeametiga, tegelesime tuletõkkevõõpade ja saja muu piasiasjaga,” meenutab Aule. “Olime idee autorid, teostajad ja peatöövõtjad. Partne-

rid olid abiks, ent meie ikkagi vastutame. Olime eelarvega kursis ning saime ise teha esteetilised otsused, mida jätta ja mida muuta,” lisab ta.

Tegijad teevad kumarduse nõudlikule tellijale, kes teadis, mida ta soovis ja oli asjad läbi mõelnud. “Samad inimesed olid Suurgildi hoone renoveerimise juures ja asjaga kursis,” kiidab Margit Argus.

Väärtuslikke leide varakambri:

- Maailma esimene kosmoseteleskoop
- K. E. von Baeri diplom TÜ lõpetamise kohta.
- Duellipäevik – paks hobusenahk, mis pandi duellil ümber keha ning kuhu on kirjutatud seda kasutanute nimed
- Aleksander Puškini surimask
- Eduard Viiralti surimask ja -lina, voodilina, mille nurka on Viiralt joonistanud
- Vanimad arheoloogilised leiud (Lammasmäelt); Kunda kultuuri leiud (arheoloogia): harpuunid, ahingud
- J. F. W. Parroti nuga-kahvel ja reisibaroomeeter, valmistanud Tartu mehaanik J. Ch. Brücker

Ajalooline hoone, mille võlvide vahel asub Tartu Ülikooli ajaloomuuseumi varakamber.

“ Thus, at all times, universities have wished to speak a common language in different languages, as they were studying a common world in order to understand it better, to use it more economically, and to mediate it more efficiently to their peoples.

Lennart Meri, 2002

Arhitektide autorijärelevalve mõjuks hästi

TAVAPÄRASE PRAKTIKA PUHUL LOOB arhitekt projekti ning pakub välja lahendused ja soovitatavad materjalid, ent töö teeb teoks enamasti keegi teine.

“Samas on selge, et kui tellija ja teostaja projekti muudavad, siis pole teha midagi,” osutab Margit Aule paradoksile, mis võib mõnd algselt kaunist lahendust tundmatu- seni muuta. Praegu teeb probleemi terava-

maks asjaolu, et 2009. aastal korraldatud hangete puhul on ehitushinnad vahepeal tuntuvalt tõusnud, seega pole harvad juhud, kui tuleb kärpida pool eelarvest. “Osas riikides vastutab arhitekt ka eelarve eest. See küll maksab midagi, aga ehk on see tulevik, kuhu arhitektuuri loomine liigub. Ühelt poolt suurendab see arhitekti vastutust ja tähendab kärpide puhul para-

tamatult lisastressi, teisalt oleks tulemus nii mõnigi kord parem. Niisugusel juhul ei vali ehitaja valgusteid,” sõnab Aule.

Margit Argus rõhutab ka vajadust kaasata arhitekt protsessi õigel ajal: “Kui muuseumi ekspositsiooni hange tehakse pärast seda, kui elektrik on juba kaablid ära vedanud, on tegelikult hilja, sest valikuvõimalused on väga piiratud.”